

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . „ 6—
 Četrť leta . . . „ 3—
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ... popust. ...
 „Straža“ izhaja v por-
 deljek, sredo in petek
 ... popoldne. ...
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Delovanje našega poslanca dr. Kukovca.

Trg Št. Jurij, 15. nov.

Liberalci in njih listi imajo navado, govoriti o nedelavnosti poslancev S. K. Z. in pripisovati vsako krivično imenovanje na rovaš naših poslancev, ako ravno dobro vedo, oziroma bi morali vedeti, da je vsem krivicam, ki se nam gode, kriv sedanji sistem v Avstriji, ko koalicija Nemcev, Poljakov in Čehov tvori vladno večino, kateri gre vlada v vsakem oziru na roko, med tem ko tlači majhne narode, zlasti Jugoslovane, bolj kot kdaj prej. Pribiti moramo, da liberalci za svoje trditve ne morejo navedti resničnih dejstev, pribiti pa moramo tudi, da liberalci dosledno zamolče vse važne pridobitve ali vspehe naših poslancev, oziroma mnogokrat iste pripišejo delu — dr. Kukovca.

Naš trg ima dvomljivo čast, da ga v deželnem zboru zastopa voditelj liberalne stranke dr. Kukovec. Dolgo časa, že z žalostjo gledamo, kako nastopa naš poslanec. Dva dogodka zadnjega časa pa moramo sporočiti javnosti, da spozna dobroto, koje so deležni kraji, katere zastopa liberalni poslanec.

V nedeljo, dne 9. t. m., je na zborovanju obrtnih zadrug stavil naš poslanec dr. Kukovec sledeči predlog: „Vsi slovenski deželni poslanci v štajerskem deželnem zboru se pozivajo, da glasujejo proti nameranim olajšavam v zidarski in tesarski obrti, ki bi pospeševale takozvano fušerstvo in oškodovale izučene obrtnike.“ Zakaj je stavil dr. Kukovec ta le predlog, ki se je soglasno sprejel? Ali grozi zares obrtnikom kaka škoda? Stvar je sledeča: Na neštevilnih shodih so se slovenski kmetje zelo pritoževali radi postopanja oblasti proti njim, če so popravili kak hlev ali svinjak sami, brez kakega zidarskega, ali tesarskega koncesioniranega mojstra, ki si navedno pridevijo titel: stavbenik. Kmetje so povdarjali, da v mnogih okrajih takih izkušenih zidarskih in tesarskih mojstrov ni dobiti in če se dobe, bi za malenkostna popravila, katere lahko posestnik sam izvrši, preveč računali. Z ozirom na splošno željo ljudstva so se kmečki poslanci, slovenski in nemški, začeli potegovati za to, da se dovolijo kmetom v tesarski in zidarski obrti olajšave, da lahko izvrše sami majhna popravila in da ne bodo izročeni šikanam raznih oblasti. Če se bodo te olajšave dovolile, ne bo

niti najmanj oškodovana zidarska in tesarska obrt, osobito ne mali obrtniki na deželi in po trgih. Pač pa bomo volilei gospoda dr. Kukovca zelo oškodovani, ako se po njegovem predlogu olajšave ne bodo dovolile in bomo imeli radi vsake malenkosti sitnosti z oblastmi. Naš poslanec dr. Kukovec naj pomisli, da spadajo v njegov volilni okraj trgi Št. Jurij, Mozirje, Ljubno, Žalec, Središče, Braslovče, Veržej in Rajhenburg, v katerih se ljudje večinoma bavijo s kmetijstvom, deloma tudi z obrtjo in da je med kmeti in obrtniki v teh krajih vedno vladalo soglasje. Če gospod poslanec to uvažuje, bo spoznal, kako dobro on zastopa koristi dveh tretjin volilcev trgov — njegovega volilnega okraja.

Več dni v preteklem tednu smo videli stopati 3 gospode resnih obrazov v našo liberalno mlekarno, še bolj resnih obrazov pa vsak dan isto zapuščati. Iz krogov liberalcev samih, smo izvedeli, da so ti revizorji izrekli ostro sodbo o delu v liberalni mlekarni. Mlekarna ima nad 50.000 K dolga in mora plačevati liberalni zvezi v Celju 7% obresti. Soodgovoren za žalostni položaj naše liberalne mlekarne je naš poslanec dr. Kukovec. Soodgovoren je radi tega, ker je kot načelnik Narodne stranke povzročil, da se je mlekarna kot podjetje Narodne stranke ustanovila z namenom, da spravi vse kmete v Št. Juriju in okolici v liberalni tabor. Saj je znano, dašo ravno upravniki in uslužbenci mlekarne ob vsakih volitvah — strastno agitirali za liberalno stranko. Dr. Kukovec je delal na to, da se je mlekarna ustanovila, ni se pa brigal za njen razvoj in tako se je zgodilo, da se je mesto 20.000 K do 30.000 K zabilo v stavbo in stroje več kot dvakrat toliko in ne more mlekarna vsled tega uspevati. Soodgovoren je dr. Kukovec kot podpredsednik liberalne Zadrugne zveze, katere bi morala biti zadrugi skrbna mati in učiteljica, katere pa ni eno ne drugo, pač pa stiska mlekarno, ker zahteva 7% obresti za denar, katerega ji je posodila. Dolžnost dr. Kukovca kot podpredsednika liberalne zveze bi bila, se zanimati za usodo zadrug, v katero je zabito nad 50.000 K liberalnega denarja. Sliši se, da so o priliki revizije večaki zelo dobro osvetlili delovanje liberalcev pri naši mlekarni. Soodgovoren je dr. Kukovec tudi kot naš deželni poslanec, katerega dolžnost je, pospeševati vse naprave, ki imajo namen, povzdigniti gospodarsko blagostanje, a on je tozadevno popolnoma zanemarjal svoje dolžnosti, akoravno so imeli in še imajo vodst-

vo zadruge liberalci v rokah in je večina članov liberalcev. Vzrok, da tudi mi v zadevi liberalne mlekarne nastopimo, je, ker je tudi nekaj naših pristav članov mlekarne.

Kmetje in obrtniki v trgih, ki pripadete volilnemu okraju našega poslanca dr. Kukovca! Naša dolžnost je, da pri prihodnjih volitvah v dež. zbor, volimo moža, ki ima smisel za gospodarske potrebe večine svojih volilcev, dr. Kukovec pa naj propade z glasovi liberalnih uradnikov, kateri ne rabijo nobenih obrtnih olajšav in nimajo nobenega haska, oziroma nobene škode od dobrih, oziroma slabih mlekarskih zadrug.

Naša zunanja trgovina.

Že več kakor eno leto trpi zunanja trgovina naše države zelo občutno vsled političnih dogodljajev. V poštev pridejo že razni notranji narodnostni prepri, a še veliko bolj pa vojska na Balkanu, ki se je bila med državami, katere so bile naše najboljše odjemalke. Če prištevamo še večkratni aktivni poseg naše monarhije v balkanske razmere v prilog Albaniji, s čimur smo si sicer pridobili naklonjenost Albancev, ki je pa le zgolj problematične vrednosti, a si nakopali sovraštvo Grčije, Črnogore in Srbije, potem je žalostna bilanca približno izčrpana. Večletni notranji prepri, naša nerodna balkanska politika in pa strah pred vojsko so bile silne ovire naše zunanje trgovine.

Kriza je postajala pred meseci od dne do dne večja in število obupancev je rapidno naraščalo. S strahom in trepetom pričakovane velike krize sicer ni bilo in danes jo je smatrati za srečno odstranjenno. Vojskuna nevarnost je za nami, a tudi posledice krize polagoma ginevajo. V poslednjih mesecih se že pojavljajo znamenja, ki kažejo, da dobiva naša zunanja trgovina neko bolj živahno lice. Najbolj dokazujejo to statistične številke našega trgovinskega ministrstva, glasom katerih je zopetni naraščaj našega izvoza ugotovljena stvar. Izvoz naše monarhije v mesecu septembru je znašal 22.3 milijonov kron, torej prirastek za 200.000 K. Sicer je ta številka še precej skromna, toda kaže vendar le, da se razmere boljšajo, osobito če se upošteva, da je padel naš izvoz v mesecu avgustu za 3.3 milijonov, v juliju pa celo za 14.2 milijonov kron. Ker pa naš uvoz v septembru letošnjega leta s svojimi 251.6 milijoni kron

PODLISTEK.

Strašna noč.

Zapiski iz starega dnevnika.

V zapuščini pred kratkim umrlega strica sem našel med drugimi papirji tudi njegov dnevnik, kamor je zapisaval „ad perpetuam rei memoriam“ važnejše svoje doživljaje. Med drugim sem našel napisano tudi sledečo dogodbo.

Kdor je že kaj hodil po Apeninih med Sulmono in med gradom di Sangro, se gotovo spominja še znamenite „Piano di cinque Miglie.“ Kakor že ime pove, je to približno pet milj dolga, na več krajih eno, na drugih samo četrt milje široka planjava, ki se vleče do vrha Apeninov, nekako 4000 čevljev nad morjem. Popolnoma ravna je, kakor kako jezero, in na vseh straneh obdana s precej visokimi gorami.

Bilo je meseca novembra leta 1843, ko me je poslal polkovnik našega polka, ki je bil takrat še v Sulmoni, z važnimi poročili h glavnemu poveljniku v grad di Sangro.

Pot je bila zelo nevarna.

Ker je bilo že mrzlo, se je bilo vedno bati sneženega viharja. Pot me je peljala v dolini Oscura, kjer se je potikala tolpa zloglasnega roparskega glavarja Giacomo Ranierija in poleg tega je bila nevarnost, da me napadejo volkovi, ki so se po zimi vedno klatili po teh krajih.

Ničesar dobrega obetajoči oblaki so se podili po nebu in bilo je temnejše, kakor navadno ob tem času. Ravno sem prijezdil do doline di cinque Miglie, ko je nastala popolna tema; upal sem, da bom mogel priti v malo vas Rocca Rosa, kjer sem nameraval prenočiti, še pred nočjo, pa se je tako hitro že stemnilo.

Ustavil sem za trenutek konja, da bi se malo oddahnil in potem hitreje predirjal zloglasno dolino. Obrnil sem se in se nemalo začudil, ko sem zapazil

za seboj še enega jezdeca. Mraz me je pretresel po celem životu.

Če prav mi ni vzbujala tučeva priprosta obleka in njegovo obnašanje strahu, vendar bi jezdil, pa vsled važnih poročil, ki sem jih imel pri sebi, najraje sam. Sumljivo se mi je zdelo, da se je neznanec tako hitro prikazal in da je bil njegov konj tako svež, kakor bi ga ravnokar pripeljal iz hleva. Če je prijezdil ta mož isto pot, kakor jaz, potem je morala biti to zelo čudna žival, da ni bila upehana; a če se pa to ni zgodilo, pa ni to nič kaj varen in zanesljiv tovariš.

Ko sem to premišljeval, sem nehote zagrabil za samokres in čakal, da je prijezdil neznanec malo bližje.

Ko je bil tik mene, me je magovoril:

— Prijatelj, tudi jaz sem bil vojak, sedaj sem pa le popotnik, ki bi rad v vaši družbi, če nimate nič proti temu, nadaljeval svojo pot do grada di Sangro!

— Kako pa veste, da sem namenjen v ta grad, — sem vprašal mrzlo.

— Saj nisem rekel, da vem, samo sklepal sem in si mislil, da bo prijetnejše, ako jezdiva skupaj. A če vam ni všeč, lahko jezdim tudi sam.“

— Zoper vaše spremstvo nimam ničesar, ampak najina konja si nista prav nič podobna; moj je upehan, vaš pa spočit, kakor bi ga ravnokar pripeljali iz hleva.

— Ha, ha, ha! — se je smejal tujec. — Priletel sem iz gora!

— Te je pa malo verjetno!

— Vsekakor. Toda šalo na stran! Jezdil sem pred vami, ko sem pa vas zapazil, sem si želel vaše družbe. Ker pa v tej zloglasni deželi ne zaupam komurkoli si bodi, sem se skril za onim grmovjem in vas opazoval. Ker ste se mi pa zdeli popolnoma zanesljivi, sem sklenil, da se vam pridružim. Ali vam ta odgovor zadostuje, ali naj jezdim naprej?

Ni mi preostajalo drugega, kakor reči, da sem zadovoljen. Jezdila sva precej časa in se prijazno pogovarjala. Vendar se nisem čutil popolnoma varnega v družbi tega čudnega spremljevalca. Opazoval sem natančno vse njegove kretnje. Oči so se mu tako čudno svetile, da mi je bilo čimdalje mrzleje pri srcu. Slutil sem, da ne namerava ničesar — do brega.

Naenkrat je nastal hud vihar, ki je vrgel naju že skoro raz konja, ki sta se zaletavala, kakor pijana.

— Bog nas varuj! — je zaklical tujec. — Vihar naju prehit!

Kmalu je začel padati sneg. Vihar je čimdalje bolj naraščal, tako da sva v eni uri s strašnim trudom prijezdila še le do sredine planjave. V malih presledkih so bili postavljeni koli, ki so kazali v viharju potnikom pot. Toda kmalu so začela ta znamenja izginjati. Malo je manjkalo, da nisva obupala.

V strašni temi sva jezdila kar na srečo. Ubo-ga konja sta se trudila na vso moč, toda sneg je bil vedno večji in uvidela sva, da nama konja kmalu ne bosta mogla več koristiti. Razjahala sva, prijala še konja za uzdi in skušala tako priti naprej. Čez pol ure nisva vedela, ali greva naprej ali nazaj.

Pa to še ni bilo vse.

Iz daljave so se začuli tuleči glasovi.

— Bog nama bodi milostljiv! — je zaklical sedaj moj spremljevalec z groznim glasom. — Planjave ne zapustiva živa! Ali slišite volkove?

Med tulenjem viharja, ki se je slišalo, kakor zbor peklenjskih moči, sva začula dolgo, ničesar do brega obetajoče rjojenje volkov. Čutil sem, da se mi je kri v žilah izpremenila v led.

Od vseh strani sva začula kmalu druge, temu enake glasove in vedela sva, da sva od vseh strani obdana od številnih lačnih volkov, ki naju bodo gotovo napadli.

(Konec prih.)

proti uvozu v septembru lanskega leta še vedno zaostaja za celih 8.7 milijonov kron, imamo še vedno mesečni pasivum 17.3 milijonov kron.

Naš dosednji letni pasivum znaša 460.1 mil., to je za 237 milijonov kron manj, kakor v enaki dobi lanskega leta.

Zalibog se pa mora očitati trgovstvu naše države, da je vse premalo živahno in podjetno. Pri nas pričakujejo vedno vse le od vlade. Vsled nesrečnega dualizma je naš vladni aparat tako počasen in okoren, da mu ga ni para na celem svetu. In ravno vsled tega bi si moral avstrijski eksporter vselej in povsod vedno le sam pomagati, namesto da bi še le čakal na trgovinske nagodbe, ki bi mu naj kolikor je le mogoče olajšale zaslužek. Že sedaj so Angleži, Francozi, Nemci in Lahi z vso vnemo na delu, da bi si pridobili trdna tla za svojo trgovino na novo osvojenem Balkanu, toda glej, Avstrijca ne najdeš nikjer. Če hočemo, da bi cvetela naša trgovina, se mora prav kmalu kreniti na drugo pot, sicer bo za vedno prepozno.

Končno še nekaj statističnih podatkov. Pada tudi uvoz surovih snovi za našo tekstilno industrijo, zlasti bombaž. Uvozilo se ga je za 216.6 (— 29.1), prediva za 30.2 (— 5) in volne za 106.3 (— 18) mil. kron. Ravno v teh številkah se zrcali naša slaba trgovina. Nadalje pri železu in pri polfabrikatih iz železa 20.1 (— 4.9) in železnih izdelkih 38 (— 5.6) mil. To je znamenje malenkostne uporabe ter dokaz odepništva kartelov, ki na neopravičen način držijo tako visoke cene domačega železa. Opaziti pa je naraščaj uvoza premoga (več 36.6 mil.). To pa zopet jasno kaže, da silijo visoke cene domačega premoga, da se čim več uvaža tujega. Obžalovanja vredno je tudi to, da se blaga iz usnja vedno več uvaža in sicer za 34 (več 2.2) milijonov kron, v prvi vrsti izgotovljenih obuval iz raznih nemških tovarn za obuvala. Je to neopravičena posledica občinstva, ki kaj rado daje prednost tujim fabrikatom, vsled česar rastejo razne prodajalne za izgotovljena obuvala raznih nemških tovarn, kakor gobe po dežju, kar pa ubija pošteno čevljarsko obrt.

Agentovska nadloga v Avstriji.

Velikanska armada raznih agentov, ki se siplje leto za letom po avstrijskih deželah, povzroča prebivalstvu ogromno škodo. Vsaka večja židovska trdka v kakem velikem mestu pošilja redno vsako leto celo krdelo svojih agentov v vse avstrijske krovine. Ti agentje se vsujejo kakor lačni volkovi na občinstvo in ne mirujejo poprej, dokler se niso iznebili svojega malovrednega blaga ter ga vsilili lahkovernemu občinstvu. Tako na primer se ravno potom agentov poproda silna množina raznih preparatov, kot kunerola, ceres-masla itd.

Vsled agentov trpe največjo škodo konsumenti, mali trgovci in obrtniki. Židovski bazarji imajo velikansko privlačno silo. V vaseh in trgih so izpodrinili ti bazarji male meščanske trgovce in marsikateri trgovce na deželi je postal lastnik takega bazara, sicer zoper svojo voljo in nerad. Videl je, kako vsiljujejo ti agenti ljudstvu razne „fine šofe“, „bruselske ščipke“, razno domače orodje, predmete iz stekla, igrače in razne predmete za lišp, videl, kako delajo ti agenti dobro kupčijo in bil prisiljen, da si začne naročevati to blago pri raznih agentih. Vzemimo samo en vzgled, na primer: izgotovljeno obuvalo. Že davno so minuli za čevljarja dobri časi. Celo v vsaki najmanjši vasi je pač židovsko tovarniško delo in blago. Še celo popravila obuval že sprejemajo agentje. Vsled tega nesramnega kršenja obrtnega zakona se končno spravi ubogega čevljarja tako daleč, da mora postati delavec kartela za obuvala, ali pa da pobere šila in kopita.

Tudi v mlinarski in pekovski obrti na deželi ni mnogo boljše. Židovski agentje raznih tovarn za kruh ugrabijo s časoma peku na deželi vse odjemalce. In takozv. „Hammerbrotwerke“ delajo po raznih socialdemokratskih časopisih, kakor v „Arbeiter-Zeitg.“, v „Arbeiterwille“ itd. in po raznih svojih agentih naravnost vrtolomno reklamirajo. Vsled tega je pa v zadnjih letih že tudi izginilo nebroj malih samostojnih pekov in istotako je izginilo veliko malih mlinarjev na deželi. Na njihovo mesto pa stopajo razni paromlini, opremljeni z najmodernejšimi iznajdbami v mlinarski stroki. Ker so seveda vsi kartelirani, prebijejo veliko lažje vse udarce, ki jih zadenejo vsled padanja cen, kakor pa kak navaden mlinar in celo izhajajo dobro.

Sploh ne najdemo nobene obrti in nobenega stanovskega poklica, ki bi ne trpel škode po agentih. Kjerkoli se plazijo okrog razni agentje, tam so tudi krive med malimi obrtniki na dnevnem redu. Ljudstvo sili vedno bolj v mesta in tovarne in tudi v tem oziru so se izkazali razni izseljevalni agentje za prave mojstre v kvar ljudstvu in državi, kar posebno dokazuje žalostna afera Canadian. Skrajni čas bi že bil, da bi se vendar enkrat kaj ukrenilo zoper nezno agentovsko nadlogo v Avstriji.

Nova srednja šola v Prekmurju.

Začetkom letošnjega šolskega leta se je otvorila nova srednja šola v sredini Prekmurja, v trgu Sobota. S tem se je izpolnila zopet ena želja tamšnjih Mažarov in mažaronov, ki so se za to šolo borili že dolga desetletja. Njih borba je bila težavna, ker nikakor niso mogli prepričati o potrebi te šole nobene vlade, ki so se tekom zadnjih desetletij izmenjavale. Tudi sedaj bi se ne dobili te šole, če bi se v sosednem Veržaju ne bil sezidal samostan. Ta samostan jim je dal prikljiko, da so zopet obnovili s svojo staro zahtevo, ki so jo preje vsled neuspehov že skoro popolnoma opustili. Ko se je namreč v Veržaju začel zidati samostan, so takoj vsi v Prekmurju bivaajoči Mažari in mažaroni bili po koncu. Njihovo časopisje je takoj začelo pisati o nevarnosti, ki proti ogrski državi s tem, da se na meji zida osemrazredna slovenska gimnazija, s katere se bo širil po Prekmurju panslavizem, ki zna povzročiti, da se šole Prekmurje odtrga od Ogrske. Da bi ti strahovi in laži, ki so se trosile o Slovencih po časopisju, imeli večji vseh, je zapretilo še mažarsko-prekmursko izobraževalno društvo vladi z razidom, če ne dovoli v ustanovitev srednje šole v sredini Prekmurja, češ, da brez take šole društvo ne more več prevzeti odgovornosti, da bi njeno delo: pomažarjevanje Slovencev, bilo uspešno. Vlada se je vsled te grožnje udala in je dovolila ustanovitev srednje šole v Soboti, pa samo pod pogojem, da jo vzdržuje občina Sobota. Vlada namreč ni imela upanja, da bi ta šola dobivala toliko učencev, da bi bil njen obstoj zagotovljen, ker imajo one srednje šole, ki so postavljene tik Prekmurja, v že pomažarjenih mestih, v Dolnji Lendavi in Monoštrci, premalo učencev. Prekmurske Mažare in mažaroni pa to ni preplašilo. Začeli so takoj po celem Prekmurju nabirati prostovoljne darove za šolo in so ob enem agitirali, da bi se čim več učencev oglasilo za sprejem. Učitelji, duhovniki, notariji in drugi uradniki — vsi so bili na delu in vsled tega ni čuda, če se je za sprejem oglasilo toliko učencev, kolikor jih ni pričakoval nihče. Oglašilo se jih je namreč v prvi razred nič manj kot 36. Ta uspeh je presenetil tudi vlado in je že obljubila, da bo šolo kmalu podržavila. Ve že zakaj!

Poučevalo se bo v tej šoli, ki je že tretja srednja šola v Prekmurju, razen obveznih predmetov: latinščina, nemščina, francoščina, godbo, slikarstvo, samo — kar bi bilo najbolj, na mestu — slovenskega jezika ne. Nastanjena je pa šola začasno v stari luteranski molilnici tik nove molilnice. Tako se nudi katoliškim učencem prilika, da se lahko udeležujejo tudi luteranskih pridig, kar zna roditi še slabe posledice.

To je kratka zgodovina te nove mažarske srednje šole v Prekmurju, ki ima nalogo, sinove naših slovenskih roditeljev pretvarjati v mažarske janičarje in jim zabranjevati, da bi ne zahajali v slovenske srednje šole. Da ima šola res ta dvojni namen, je razvidno že tudi iz tega, ker Mažari in mažaroni brez male izjeme svojih sinov niso dali vpisati v to šolo, temveč so jih raje poslali v druge mažarske šole. Razmerje med učenci nam namreč kaže, da je več kot 80% učencev sinov slovenskih kmečkih roditeljev. Glede vere je polovica katoličanov, drugi so pa luteranci in tudi nekaj judov.

Ker se bo v tej šoli polagalo največ važnosti na to, da se iztrebi slovenskim učencem vsak čut slovenske narodnosti in se jih pretvori v mažarone, strastne zatiralce svojega naroda, zato stojijo ubogi ogrski Slovenci pred novo, še krutejšo dobo mažarizacije.

Naše prireditve.

Grize pri Celju.

Včeraj je tukaj poročal poslanec dr. Korošec o razmerah v deželnem in državnem zboru. Izrazil je tudi upanje, da se bo učitelstvo sedaj približalo stranki, ki temelji s svojim programom na mišljenju in prepričanju slovenskega ljudstva ter se z njo vred trudilo za njegovo boljšo bodočnost.

Celje.

Tukajšnje izobraževalno društvo je za včeraj sklicalo mladeniče iz celjske okolice na mladinsko zborovanje, na katerem je govoril poslanec dr. Korošec. Nato se je predstavljala igra s petjem „Mala pevka.“ Dvorana je bila natlačena polna poslušalstva, ki je z zanimanjem sledilo lepi predstavi.

Gornjigrad.

V četrtek, dne 13. t. m., je priredilo naše združeno okrožje pri nas svoj vsakoletni okrožni sestanek. Udeležili so se istega zastopniki vseh združenj v okrožju. V okrožno načelstvo so se izvolili vsi dosedanja funkcionarji. Sklenilo se je, da se prihodnje leto vrši okrožni združeni shod v Mozurju.

Zastopnik Zadrugne zveze gospod Vlad. Pušenk nam je obširno govoril o skušnjah, katere so napravile denarne zadrug ob priliki zadnje denarne krize ter z vzgledi dokazal, da so te skušnje potrdile naša navodila glede velikih posojil članstva pri več posojilnicah, večkratnega poročila itd. Nato je razpravljal o zadrugnem fondu in o ustanovitvi banke, s sodelovanjem jugoslovanske zadrugne organizacije.

Po razpravi se je vnela prav živahna debata, v kateri so zborovalci odobravalii ustanovitev zadrugne fonda kot važno institucijo cele organizacije. Po končani debati je govoril gospod Pušenk še o delu zadrug za ljudski blagor.

Cirkovce.

V nedeljo, dne 16. t. m., so se zbrali zastopniki velike večine zadrug v ptujskem okrožju pri nas k okrožnemu zadrugnemu sestanku. Istega sta se udeležila tudi gospod državni poslanec Brenčič, ki je vodil celo zborovanje in pri posameznih točkah tudi posegal v debato, in gospod deželni poslanec Ozmeč, kateri je navduševal zborovalce za napredek v kmetijstvu. Izvolilo se je prejšnje načelstvo in sklenilo, da se prihodnje leto vrši sestanek v Ptuj.

Gospod nadrevizor Vladimir Pušenk je nam v prvem govoru podal marsikaj zanimivega iz praktičnega življenja v naših zadrugah in nas seznanil z uredbo zadrugnega fonda ter poročal o ustanovitvi banke. Zborovalci so v debati označili svoje stališče napram novim institucijam naše organizacije. V drugem svojem govoru je govornik razpravljal zanimivo, kako lahko zadrug vrše delo za ljudski blagor.

Videm.

Poslanca Pišek in dr. Benkovič sta poročala včeraj o delovanju poslancev Slovenske kmečke zveze v državnem in deželnem zboru.

Poslanec gospod Pišek je dokaj obširno govoril o razpravah radi osebno-dohodninskega davka ter dajal zlasti kmetom koristna navodila radi priznanja dohodkov in radi vtokov na komisije. Prav dobro je pripomnil, da katoliški poslanci delujejo ljudstvu v prid v gmotnem in narodnostnem oziru in pa tudi v verskem, kar so dokazali o priliki glasovanja glede zakona o razporoki, ko je ravno lepo število slovenskih poslancev zabranilo sprejem nekrščanske postave o razporoki. Štajerski obrtniki bodo pač imeli lepe koristi od truda poslancev Kmečke zveze, ko bodo smeli izvrševati navadna dela tudi brez posebnih mestnoobčajnih koncesij; izostane veliko število sitnosti in kazni, ob enem pa ljudstvo na deželi lažje dobi potrebne obrtnike. Potreben možat nastop, neuklonljiva volja in neizprosni boj, to je: obstrukcija, je naša ljubeznive sodeželane Nemce prisilila k popustljivosti, katere sad so tudi brezobrestna posojila in zlasti gospodinjstva šola s svojimi poučnimi tečaji.

Poslanec dr. Benkovič je razpravljal o državnozbornem delovanju, zlasti o točkah: a) uradništvo, njegov namen, stališče, delo in gmotne razmere; b) osebno-dohodninski davek; c) izseljenišvo; d) obstrukcija, njen pomen in sedanji učinki pri raznih strankah; e) delegacija, njena pravica in dolžnost, preračunati in zaropotati zlasti radi balkanske in albanske politike; f) starostno zavarovanje in kmečki stan; g) sedanja denarna kriza in skupna banka.

V razgovoru se je povdarjalo, naj država gleda v prvi vrsti na potrebe svojih državljanov, ker to so prvi naši interesi, ne pa tujdržavni interesi, katerih vsebine in pomena za nas tudi zelo bistroumni politiki ne morejo ne povedati, ne razložiti, ne dokazati. Dežela pa mora skrbeti ne le za graške športe in mnogotere neumnosti, ampak tudi za slovenski, davkoplačujoči del, in med drugimi potrebami uravnati gospodarski pouk, če ne drugače, vsaj s poučnimi tečaji o sadjereji, vinogradništvu, živinoreji, živinozdravništvu, gospodinjstvu. Istotako je deželni zbor dolžan naročiti deželnemu šolskemu svetu, da uvede in izvede tudi gospodarski in gospodinski pouk v ljudskih šolah s pomočjo že obstoječih šolskih vrtov. Kaj bi ljudstvu pomagalo, če bi znalo nekaj ali veliko nemščine, pa gospodarsko zaostajalo in propadalo. Tu je obširno polje in naloga raznih kulturenoscev in pionirjev.

Resoluciji se ozirata na sodnijske razmere in posebej na delovanje naših poslancev v tem smislu:

1. Odobrujemo možat, odločen in uspešen nastop naših poslancev, zaupno pričakujoč, da tudi vnaprej odločno zastopajo in zahtevajo naše državljanske in postavno določene, z drugimi narodi enakopravne pravice pri upravi, sploh uradih, ter na gospodarskem in kulturnem torišču.

2. Pod pokroviteljstvom Pitreha se skoro onemogočujejo pri sodiških postavno zajamčene pravice slovenskega ljudstva; zato sledi iz tega naravna in nujna potreba, da se vsi Slovenci zedinimo na odločno zahtevo po ustanovitvi slovenskega nadsodišča v Ljubljani za vse slovenske pokrajine. Enoglasno bilo sprejeto.

Raznoterosti.

Iz južne železnice. Prestavljeni so revidentje: Franc Novljan iz Opčine v Kufstein, Alfred Medved iz Maribora glavni kolodvor v Beljak glavni kolodvor; adjunkti: Jožef Leitner iz Maribora glavni kolodvor v Gradec, Robert Jörgen iz Beljaka v Gradec; pristavi: Rudolf Mink iz Nabrezine v Gorico, Franc Hojs iz Štor v Bistrico, Alojzij Gruber iz Ptuja v Brunneck, W. Gaudine iz Donavica v Maribor glavni kolodvor, Rudolf Kotnik iz Celja v Maribor, Jožef Kolman iz Spodnjega Dravograda v Ptuj, Al. Pokorny iz Lienza v Beljak, Bernard Bremščak iz Opčine v Trst; aspiranta: Franc Pagon iz Borov-

nice v Sežano in Franc Menzik iz Poljčan v Maribor. Umrovljen je nadrevident Anton Ohmann v Mariboru glavni kolodvor.

Nadvojvodinja — kot bolniška strežnica. Nadvojvodinja **Isabella** je napravila izpit za bolniško strežajko.

Rosegger pogorel. Nobelovo nagrado za literaturo je dobil letos indijski pesnik Rabindranat Tagore. Veselje Nemcev, da bi Rosegger z Nobelovo nagrado pomenjeval slovenske otroke, se je torej izpremenilo v žalost in jezo. Upamo, da bo kulturni svet počasi izvedel, v čem obstoja kulturno delo Nemcev na naši jezikovni meji.

Za Slovensko Stražo je nabral 8 K gospod P. Potočnik v veseli družbi povodom blagoslovljenja prenovljenega Žnidaričevega križa v Črešnjevcu.

Glasbena Matica v Ljubljani pripravlja velik koncert v proslavo spomina slovenskih skladateljev bratov dr. Benjamina in dr. Gustava Ipavica. Koncert se vrši v nedeljo, dne 14. decembra. Ta koncert bo za slovensko glasbo zgodovinskega pomena, ker bo pokazal zasluge obeh bratov Ipavicev za razvoj slovenske glasbe v zadnjih šestdesetih letih.

Slovenec, največji dobrotnik srbske književnosti. Novosadska „Zastava“ priobčuje v podlistku: „Arabeske iz življenja slovanskih učenjakov.“ V eni izmed teh arabesk čitamo: „Največji dobrotnik srbske književnosti je bil Slovenec Kopitar. On sicer ni imel denarja, zato tudi srbske knjige ni mogel podpirati z denarjem, ali je imel duha in zavednosti toliko, da je s tem osvetljeval pota za prirodni razvoj in za preporod srbske književnosti.“

Podrt štajerčijanski steber. Znani Koser v Spodnjem Gasteraju pri St. Lenartu, ki je igral kot blagajnik zelo čudno vlogo pri domačem krajnem šolskemu svetu, je prodal svoje posestvo in zapustil Gasteraj. Bil je župan, imel je še mnogo drugih odličnih mest, podedoval je krasno posestvo, a vse je šlo. Štajerčijanstvo je izgubilo enega najkrepkejših stebrov. Slovenjgoričani mu želijo srečno pot v Sv. Peter, kamor se preseli kot nekdanji veleposestnik sedaj na — pušo.

Za nameravano bolnišnico usmiljenih bratov pri Žalcu so obljubili dobrotniki na nabiralne pole iz sledečih trgov in vasi: Luče pri Ljubnem 2175 K, Solčava 1139 K, trg Ljubno 179, Savinjski vrh 315, Podtir 353, Lt. Primož pri Ljubnem 287.50, Sv. Fr. na Stražah: Ivanje-Okomina 444 K, Radmirje 288.20, Homec-Meliše 221, Savinjski Slinski vrh 95, Bočna 592, Šmartin ob Dreti 327.40, Zgornji in Spodnji Kot 189.90, Marija Nazaret 542, župnija Braslovče: trg Braslovče 785, Orlavas-Topolje-Preserje 569, Male Braslovče-Gornje Gorče 330, Spodnje Gorče-Glinje 335, Braslovško Dobropolje 234, Spodnji Podvrh 182, Letuš-Podgorje 85, Grajska vas pri Gomilskem 373, St. Lovrenc pri St. Pavlu pri Preboldu 177, Kaplja vas 144.80, Sv. Magdalena 44 K in 19 smrek, M. Reka 181, St. Ilj pri Velenju 761.80, Sv. Jedert p. Laškem 550, Loče pri Konjicah 479, Žiče 191.40, Dražjavo 118, Polena pri Konjicah 284 in Knezdol pri Trbovljah 395 K. Kljub daljavi od nameravanega zavoda je obljubila posojilnica pri Sv. Petru v Gornji Radgoni 200 K in je obljubila, da nam bo še v bodoče naklonjena. Druge posnemajte!

Politični pregled.

Državni zbor.

V petkovi seji se je v zbornici nadaljevala interpelacijska debata. Govoril je najprej češki poslanec Stransky, ki je ostro napadal vlado radi odprave ustave na Češkem in je izjavil, da bi bila dolžnost čele zbornice, da vloži proti ministrom tožbo. Nato so govorili še poslanci dr. Pitacco, prof. Spinčič, Kemetter, Choc, Glambinski, dr. Renner in pa Knirsch. Ob devetih zvečer je bila seja zaključena. Prihodnja seja v torek.

Razen plenarne seje je zborovalo tudi več odsekov. Proračunski odsek je dopoldne nadaljeval debato o poročilu pododseka. Poslanec Diamand je očital vladi, da je predložila tak izseljeniški zakon, ki se opira samo na vojaške zahteve, ne pa na gospodarske razmere. Številke vojnega ministrstva o izseljevanju niso prave. Dokler vlada ne najde sredstev in pota, da se zboljšajo razmere, nima pravice nastopati proti izseljevanju. Z ozirom na pričetek plenarne seje zbornice je govornik prekinil svoja izvajanja. Prihodnja seja bo naznanjena pismenim potom.

Bivši turški veliki vezir Kiamil paša — umrl.

V Larnaki na otoku Cipru je umrl bivši turški veliki vezir Kiamil paša. Kiamil paša je prištevati med one turške državnike v najnovejšem času, ki so morali izpiti do dna bridki kelih onega gorja, ki je prišlo v zadnjih letih nad Turčijo. Čeprav so ga že od nekdaj prištevati k prijateljem naprednosti, vendar ni šel vedno skozi drn in strn s turškim komitejem za edinstvo in napredek. Že pod absolutističnim režimom bivšega turškega sultana Abdula Hamida je prišel do velike veljave in časti. Bil je turški veliki vezir v letih 1891 do 1896 in v letih 1908 do 1. 1909. Ko je izbruhnila lanskega leta za Turčijo usodepolna vojna s balkanskimi državami, je tudi v tem kritičnem času prevzel Kiamil paša veliki vezirat. Moral je prenašati vso sramoto poraza Turčije v tej-le vojski. Ko so med premirjem, ki je bilo sklenjeno

med Turčijo in balkanskimi državami, svetovale velile Turčiji, da se naj uda zahtevi Bolgarije in odstopi Odrin Bolgarom, se je hotel Kiamil paša tudi tej zahtevi ukloniti. Kakor znano, je pa junak iz Cirenejeke, znani Enver beg, dne 23. junarja t. l. vdrl s 300 možmi v turško ministrstvo in prisilil Kiamil pašo, da odstopi. Od tega časa naprej je živel Kiamil paša na otoku Cipru, kjer je v 93. letu svoje starosti umrl.

Štajersko.

Maribor. (Škandal.) Danes se je pričel na mariborski vinorejski šoli petdnevni tečaj za živinorejce. Bilo je precejšnje število prosilcev, seveda po večini Slovencev. Kot avstrijsko specialiteto moramo navesti, da se je sprejelo prosilce Šentiljčane, ki so pruski podaniki, med tem, ko se je odklonilo domačine Slovence. Dva odklonjena sta vse eno prišla, a sta zopet odšla, ker je tečaj izključno nemški. Zjutraj pa sta bila pri predavanju, a nemškega predavatelja nista razumela in sta odšla. Škandal vseh škandalov je, da dežela pri tečaju, ki je namenjen specielno za Spodnji Štajer, na tak način zapostavlja slovenščino, protežira nemškutarstvo in prusaštvo ter eo ipso preprečuje vsak praktični rezultat.

Fala nad Mariborom. (Povodenj odnesla most.) Vsled deževja v prejšnjem tednu je Drava močno narasla. V petek opoldne je došla iz Fale v Maribor brzovavka, katera je naznanjala, da je povodenj odnesla provizorični most električne naprave. Tudi še mnogo drugega stavbnega lesa je povodenj odnesla. Proti 2. uri popoldne je prinesla voda ostanke razbitega mostu v Maribor. Takoj se je pričel lov na les. V čolnih so lovili ostanke razbitega mostu in rešili mnogo lesa. V soboto zjutraj je pa prinesla voda splav, na katerem ni bilo nobene osebe. Splav je padel ob stari dravski most, kjer ga je popolnoma razbilo. Po velikem trudu so rešili precejšnji del razbitega splava.

Vurberg. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 23. nov., popoldne ob tretji uri, Konstantinovo slavnost v gledališki dvorani vurberškega gradu. Predstavljalja se bo lepa igra „Najdenka“ v treh dejanjih. Igra je iz rimskih časov. Kdor hoče torej videti vrle Rimljane, naj se potruži tokrat na Vurberg. Igralke bodo zapele tudi nekaj mičnih pesmic. Na svidenje v obilnem številu!

Fram. Umrl je v soboto, ob pol 3. uri ponoči, gospod Anton Pirkmaier, sin našega gospoda šolsk. vodje, star 21 let. Z odličnim vspehom je dovršil že celjsko gimnazijo, vstopil kot praktikant v lekarno na Vrhniki. Meseca avgusta pa mesto k skušnji za magistra, ga je sušica vrgla v postelj, kjer je v soboto po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, umrl. Pogreb je danes v ponedeljek popoldne. R. i. p. Pirkmaierjevi rodbini naše odkrito sočutje in sožalje!

St. Ilj v Slov. gor. Slaba mora peti nemški Vorschusskassi v Südmarkhofu, kakor je sklepali iz notice, ki jo prinaša „Grazer Tagblatt“ dne 13. nov. Tam poziva Südmarka, naj nemški narodnjaki pošiljajo na Vorschusskasso posebne darove za sklad, ki bo služil v narodno pomoč onim posestnikom, ki še imajo posojilo pri šentiljski slovenski posojilnici in so po mnenju „Tagblatta“ pod „slovenskim hlabčevstvom.“ Te ljudi hoče nemška posojilnica rešiti in brezplačno s pomočjo tega fonda prepisati posojilo na-se. Vsenemško akademsko društvo „Marche-Teutonia“ v Gradcu je že darovala temeljni štor za ta fond, od katerega si obeta Vorschusskassa zlate čase. Znano namreč je, da pri Vorschusskassi ne gre vse posebno „flott“, da ima vedno sušico ter ji manjka čisto najpotrebnejšega drobiža. Protestant Hempl, kateri je večkrat oklican, to zelo čuti. Dr. Venigerholz pa svoj prišaran denar naklaga raje v mariborskih bankah. Vorschusskassa, namreč: Hempl, Fišererder, Gordon in drugi šentiljski velikaši si obetajo od novega podjetja obilo sreče.

Slov. Bistrica. (Okrožni zadr. shod.) Dne 7. decembra se vrši pri nas okrožni zadr. shod; začetek ob 3. uri popoldne. Udeležite se ga v obilnem številu!

Sv. Vid pri Grobelnem. (Okrožni zadr. shod.) Dne 18. decembra se vrši pri nas okrožni zadr. shod. Začetek ob pol dveh popoldne. Pridite!

Frankolovo. (Gospodarski tečaj.) Dne 19. nov. se vrši pri nas gospodarski tečaj; začetek ob 9. uri predpoldne. Pridite!

Križevci. (Okrožni zadr. shod.) Dne 23. t. m. se vrši pri nas okrožni zadr. shod; začetek ob tretji uri popoldne. Udeležite se ga v obilnem številu!

Mozirje. V nedeljo, dne 23. t. m., se vrši pri nas shod Slovenske kmečke zveze. Poročat pride g. poslanec dr. Verstovšek. Tržani, kmetje, delavci iz trga in okolice Mozirja, Nazarja in Rečice, pridite v obilnem številu poslušat. Shod se vrši v gostilni g. Vasleta po prvem opravilu.

Laško. (Gospodarski tečaj.) Dne 26. t. m. se vrši pri nas gospodarski tečaj; začetek ob 9. uri popoldne. Pridite!

Rajhenburg. (Gospodarski tečaj.) Dne 27. t. m. se vrši pri nas gospodarski tečaj; začetek ob 9. uri predpoldne. Pridite!

Dobova. (Okrožni zadr. shod.) Dne 30. t. m. se vrši pri nas okrožni zadr. shod; začetek ob 3. uri popoldne. Pridite!

Buče. (Okrožni zadr. shod.) Dne 4. decembra se vrši pri nas okrožni zadr. shod; začetek ob 2. uri popoldne. Pridite!

Zikarec. (Otrok učenil.) Dne 13. t. m. sta šla zakonska Peter in Marija Ferlič listje grabit v bližnji gozd. Seboj sta vzela oba otroka, petletnega Antona in triletno Liziko. Proti 11. uri sta se podala oba otroka sama domu. Komaj 400 korakov od hiše se nahaja neka mlaka, v katero je zašla deklica Lizika in vtonila. Starisi, pazite na svoje otroke!

Sv. Jurij ob Taboru. Gospodarski tečaj se vrši v četrtek, dne 20. nov. (ne kakor je pomotoma poročal „Slovenski Gospodar“ dne 26. nov., ali 20. decembra). Začetek točno ob osmi uri zjutraj in popoldan ob enih. Predavali bodo dopoldan: živinorejski instruktor Kristof o krmi in krmljenju, nadrevizor g. Vladimir Pušenjak o oiljih kmečkega zadr. zadr. župnik Rožnik o hlevih. Popoldan prvi o vzreji telet, drugi o denarnih krizah, tretji o svinjereji. Pridite!

St. Jurij ob južni železnici. (O mesnih cenah.) V zadnji številki „Straže“ je bilo napisano nekaj o mesnih cenah na Dunaju in pri tem dodana opazka, kaj bo z mesnimi cenami v Mariboru. Jaz pa pravim: kaj pa v St. Juriju ob juž. žel.? Zanimalo bo namreč marsikoga zvedeti, kako mesarji nastavlajo cene. Pred leti je bil tu jeden mesar. Prišel je kmalu nato še drugi. Živela sta oba, zdaj eden bolje, — zdaj drugi, kakor so nanesle politične razmere. Cene zadnjih let in dni so bile K 1.44, 1.48, 1.56 in pa 1.60. Mesar je nastavljal cene, kakor se mu je pač zdelo, posebno pred večjimi prazniki so bile navadno višje cene. Zgodilo se pa je, da je zvedel za naš trg neki Čeh po imenu Zeithammer, se preselil k nam in otvoril tu svoj „prodej masa“ in nastavljal za šalo in zadrego tukajšnjima mesarjema ceno — K 1.20. Nezaslišano za naše drage čase! Ljudje skoro sami niso verjeli. Toda šli so in se prepričali, da je res to. Naenkrat je postalo meso cenejše tudi pri onih dveh. Danes torej lahko dobiš v St. Juriju ob juž. žel. goveje meso po K 1.20! Kaj vse napravi konkurenca! Mesarji so prej vedno pravili, da ne morejo nič zaslužiti pri živini in da kmet odira in dela draginjo. Zdaj pa gre profit navzlic nižjim cenam dobro naprej. Mesarska zadeva je postala že zelo znamenita in celo iz dalnjih drugih krajev prihajajo posluževati se ugodne mesne prilike. Morda bi bilo tudi drugod dobro poskusiti, na tak način znižati drzno visoke mesne cene. Pravijo, da se nikdar prej v našem trgu ni pokupilo in pojavilo toliko mesa, kot zdaj. Nemara dosežejo še nižje cene, posebno ker je cena živini tudi nizka.

Velika železniška nesreča.

Iz Gradca poročajo:

Danes zjutraj je povozil vlak, ki vozi ob 5. uri 47 minut, strojevodjo in vlakovodjo od vlaka, ki vozi v Köflach. Strojvodji je razbilo glavo, vlakovodji je pa zlomilo eno nogo in roko in mu zmučalo prsa. Težko ranjena so spravili v bolnišnico usmiljenih bratov v Gradcu. Ni upati, da bi okrevala.

Koroško.

St. Jakob v Rožu. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 23. novembra, ob 3. uri popoldne v svoji dvorani v Narodnem domu zborovanje. Spored: 1. Deklamacija. 2. Kratek govor, tovariš Miha Amruš. 3. Govor o potrebi gospodarske izobrazbe; govori č. g. župnik Matej Ražun. 4. Igra „Sanje“, igrajo društveni igralci. Med posameznimi točkami poje domači pevski zbor. Vstopnina kakor navadno. Ker bodeta govora poučna in ker je igra zelo lepa in ganljiva, pridite v prav obilnem številu in pa o pravem času. Posebno vabljeni tudi vsi okoličani! — Odbor.

Bela vrana. Iz Podkloštra pišejo „Miru“: Pretečeno nedeljo je zapustil Podklošter gospod deželno-sodni svetnik Robert Englisch. Devet let je deloval v podklosterskem sodnijskem okraju kot sodnijski predstojnik popolnoma objektivno in nepristransko. Gospod predstojnik je bil zmožen obeh deželnih jezikov in je, čeravno rojen Nmec, imel slovenski jezik popolnoma v oblasti. Pošten in lojalen kot je bil, je večkrat povdarjal, da brez slovenskega jezika noben sodnijski predstojnik v Podklostru ne more izhajati. Ljudstvo ga je kot sodnika in kot mirnega moža imelo vobče v čišlu. Naj gospod deželno-sodni svetnik v svojem pokoju na novem domu v Lineu doživi še obilo solčnih dni! Kaj rečeta k temu dopisu Hochenburger in Pitreich? Ali ju ne peče vest, če slišita o takem sodniku-poštenjaku?

Ženski shod v Podlublju, združen s Konstantinovo slavnostjo, se vrši v nedeljo, dne 23. novembra. Ob pol tretji uri popoldne so v cerkvi pete litanije in nagovor. Nato pa v Delavskem domu dva govora.

Razgled po svetu.

Ruski polkovnik — samoumorilec. Vojaški ataše pri ruskem poslanstvu v Rimu, polkovnik Bulgari, se je ustrelil, ker je bolehal na neozdravljivi bolezni.

Ženska — policijski načelnik v Čikagu. Za povzdigo ženske morale je sklenil župan v Čikagi, da nastavi Gertrudo Hoven-Britou za načelnico mestne policije. Mestni svet je živalno odobral županovo naznanilo.

Lep zimski plašč

za gospode in ena skoro nova obleka, kakor tudi ena ženska obleka se poceni prodaja v Mariboru, Goethestrasse 2, II. nadstr., vrata 10. 217



Učenca

iz poštene redbine, s primer-no šolsko izobrazbo sprejme Vinko Pustovrh, Celje, Narodni dom. 209

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zmorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov. ker vsake srečka mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. decembra 1913!

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana 5.

Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

Marljivemu trgovcu

se nudi na **Ptuji** ugodna prilika postati samostojen. Reflektantje, ki razpolagajo najmanj čez 4000 K v gotovini, naj se oglase pod: »Spererijska trgovina«, ustmeno ali pismeno v upravnistvu lista.

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**, Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“, prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba. Strokovna izpeljava **strelovodov** po najnižjih cenah.

Najboljši in najcenejši klobuki se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptui, Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica: **Ptuj**, Kasarnska ulica 9 Sarnitzgasse 11 se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic, tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave v bakru in železu. Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronospora brizgalnico lastnega izdelka. Kupujem po najvisji ceni staro kovino, baker, medenino in cin. Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 93

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št 188

Franjo Duchek

svečar in medicar v **Mariboru** Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščeni, namiznih in mili sveč ter voščenk. Postrežba točna! Nizke cene!

Takoj se da na dobra gostilna

v Gornji savinski dolini starejši poštenci ženski ali zakonskima ki opravljata krojaško obrt. Pod „Takoj 23“ ne upravnistvo tega lista.



M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju priporoča veleč. duhovščini svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Novo!
Vinko Pustovrh
Celje, Narodni dom.
Velika zaloga sgotovljenih oblik
za moške, ženske in otroke.
Vsakovrstna perila.
Klobuki.

Loterijske številke.

Gradec	12. novembra 1913	61	5	82	87	17
Linc	14. novembra 1913	3	24	40	59	5



Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhof-gasse 3.

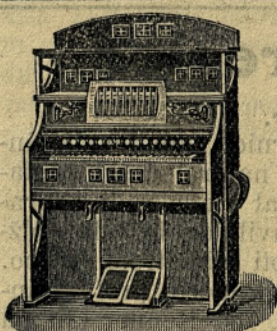
Belilnica voska, obrt medu in voščenin Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu. Zaloga kapljenega in precejenega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščeni, voščeni svitkov, stearinovih, cerkvenih in namiznih sveč v vsaki velikosti. 94

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu opozarjam cenjeno občinstvo na **nečuvano nizke** cene vseh **poletnih obuval, posebno sandal in platnenih čevljev.** — Naj nihče ne zamudi ugodni prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in poceni **STEFAN STRAŠEK** prva največja zaloga obuval v Celju, Schmidgasse šte. 3.

Franc Pleteršek Maribor Koroška cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83



Josip Brandl, izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni. **Transponirharmonista z 28 akordi.** Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto.

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li član zadruga ali ne in jih obrestuje po

5%

Rentni davek plačuje zadruga sama; prevzame obrtne in trgovske račune v inkaso in iztirjanje, daja predujeme eskontuje menice ter izpeljuje sploh vse denarne manipulacije po najkulantnejših pogojih.